

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL ZARASŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2013 m. balandžio 23 d. Nr. FA-P-30-1-31
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2012-11-19 pavedimą Nr. P-30-1-54

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Gražina Gudynienė (grupės vadovė)
Kęstutis Tamulevičius

Auditas pradėtas 2012-11-19
Auditas baigtas 2013-04-23

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrolė.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Dėl valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumo	5
2. Dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo	5
3. Kiti pastebėjimai	6
4. Audito metu įgyvendintos rekomendacijos	7
Priedai	8

IŽANGA

Ši valstybinio audito ataskaita yra Lietuvos Respublikos savivaldybėse atlikto valstybinio finansinio (teisėtumo) audito „Valstybės biudžeto lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimas“ ataskaitos sudėtinė dalis.

Audito tikslas – įvertinti valstybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą.

Audituojamas subjektas – Zarasų rajono savivaldybė, adresas: Sėlių a. 22, 32110 Zarasai.

Audituojamas laikotarpis – 2012 metai.

Audituojamu laikotarpiu savivaldybei vadovavo meras Arnoldas Abramavičius, savivaldybės administracijai – Vytautas Sekonas, Finansų skyriui – Laima Tuzikienė.

Savivaldybės taryba yra atsakinga už valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšų paskirstymą pagal Lietuvos Respublikos Seimo, valstybės institucijų / įstaigų patvirtintas sumas ir už savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto ir valstybės lėšų valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Savivaldybės meras vadovauja savivaldybės tarybai ir yra savivaldybės vadovas.

Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už savivaldybės biudžeto asignavimų ir kitų piniginių išteklių administravimą, savivaldybės biudžeto vykdymo organizavimą, jos ūkinę ir finansinę veiklą, turto administravimą ir įstatymų nustatyta tvarka atsako už valstybės institucijų / įstaigų savivaldybės administracijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų panaudojimą.

Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojai yra atsakingi už savivaldybės biudžeto lėšų ir jiems perduoto valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome, ar savivaldybėje visais reikšmingais atžvilgiais valstybės biudžeto lėšos buvo naudojamos, o valstybės turtas (valdomas patikėjimo teise ir valstybinės žemės sklypai, gauti pagal panaudą) – valdomas, naudojamas ir disponuojama juo taip, kaip numato tai reglamentuojantys teisės aktai.

Savivaldybė 2012 m. gavo iš viso 44 824,3 tūkst. Lt valstybės lėšų (žr. 1 priedą).

Savivaldybė 2012 m. pabaigoje patikėjimo teise valdė valstybės turto už 135,5 tūkst. Lt (likutine verte), o panaudos pagrindais – 84 vnt. valstybinės žemės sklypų (žr. 2 priedą).

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus ir Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (INTOSAI) 4100-ąjį standartą.

Audito metu surinkome pakankamus ir tinkamus įrodymus, kuriais pagrindėme valstybės biudžeto lėšų ir valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimus. Audito planavimo etape atlikę skaičiavimo, patikrinimo, paklausimo, analitines ir kitas audito procedūras ir įvertinę reikšmingo iškraipymo riziką, kontrolės aplinką bei kontrolės priemones, pagrindines audito procedūras atlikome didžiausios rizikos – valstybės biudžeto lėšų, kurios buvo skirtos: mokinio krepšeliui finansuoti, socialinei paramai (įskaitant socialines išmokas ir kompensacijas) teikti, valstybės investicijų programoje numatytiems projektams ir skaitmeninės televizijos priėmimo įrangai įsigyti mažas pajamas gaunantiems bendrai gyvenantiems asmenims ir vieniems gyvenantiems asmenims kompensuoti, bei valstybės turto naudojimo, valdymo ir disponavimo juo srityse. Audito įrodymams gauti buvo atrinkti visumą reprezentavę audito pavyzdžiai.

Vertindami, kaip savivaldybėje laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų (sutarčių ir kt.) reikalavimų, numatytų atitinkamai audito sričiai, atsižvelgėme į jų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimus nesilaikymo padarinius.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl valstybės biudžeto lėšų naudojimo teisėtumo

Savivaldybės administracija pažeidė Biudžeto sandaros įstatymo¹ 5 straipsnio 1 dalies 7 punktą² ir socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu³ patvirtinto Valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialiosioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms administruoti, naudojimo ir atsiskaitymo tvarkos aprašo 8 punktą, nes ne pagal paskirtį panaudojo 18 313,90 Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo administravimui. Dviem Apskaitos skyriaus vyriausiesiems specialistams darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos apskaičiuoti vadovaujantis savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais⁴. Jų pareigybių aprašymuose nenumatytos atitinkamos socialinės paramos administravimo funkcijos, taigi nesivadovauta aprašu⁵. Taip 2012 metais iš specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo administravimui, 18 313,90 Lt darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų išmokėta asmenims, kuriems socialinės paramos administravimo funkcijos nenumatytos.

Savivaldybės administracija pažeidė Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punktą ir Valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialiosioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms administruoti, naudojimo ir atsiskaitymo tvarkos aprašo 8 punktą, nes ne pagal paskirtį panaudojo 18 313,90 Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo administravimui.

2. Dėl valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo

Savivaldybėje, įvertinę valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą, reikšmingų neatitikimų nenustatėme.

¹ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (2003-12-23 Nr. IX-1946 redakcija).

² Ten pat, 2010-12-09 Nr. XI-1209 redakcija

³ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008-11-28 įsakymas Nr. A1-387 „Dėl Valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialiosioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms, socialinei paramai mokiniams ir socialinėms paslaugoms administruoti, naudojimo ir atsiskaitymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (2010-03-19 Nr. A1-112 redakcija).

⁴ „Dėl darbo užmokesčio iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų specialiosioms tikslinėms dotacijoms socialinėms išmokoms, kompensacijoms ir socialinėms paslaugoms administruoti mokėjimo procento nustatymo“, 2012-01-31 Nr. I-97, 2012-06-27 Nr. I-513, 2012-11-06 Nr. I-825.

⁵ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008-11-28 įsakymas Nr. A1-387 (2010-03-19 Nr. A1-112 redakcija), 8 p.

3. Kiti pastebėjimai

Audito metu nustatyti atvejai, kai privatūs asmenys, kaimo bendruomenės, viešosios ar kitos įstaigos, valdydamos ir naudodamos savivaldybės statinius, kartu naudojasi ir valstybine žeme, tačiau su šiais asmenimis nėra sudarytos valstybinės žemės nuomos ar panaudos sutartys. Savivaldybei pagal valstybinės žemės panaudos:

1. sutartį⁶ suteiktas naudotis žemės sklypas (unikalus Nr. 4367-0001-0151 0,4979 ha), tačiau juo naudojasi Salako bendruomenės centras, kuriam savivaldybės tarybos sprendimu⁷ perduota patikėjimo teise dalis pastato, o kita dalimi pastato pagal turto panaudos sutartį⁸ naudojasi VŠĮ Zarasų pirminės sveikatos priežiūros centras;

2. sutartį⁹ suteiktas naudotis žemės sklypas (unikalus Nr. 4400-0191-7551 0,5183 ha), tačiau juo naudojasi UAB „Zarasų autobusai“, kuriai pagal panaudos sutartį¹⁰ savivaldybė yra perdavusi dalį pastato, statinius ir kiemo aikštelę (Zarasų autobusų stotis), ir uždara akcinė bendrovė, kuri naudojasi patalpomis pagal turto nuomos sutartį¹¹. Jai savivaldybės tarybos sprendimu¹² leista subnuomoti patalpas kitai akcinei bendrovei pagal patalpų nuomos sutartį¹³;

3. sutartį¹⁴ suteiktas naudotis žemės sklypas (unikalus Nr. 4400-0821-4942 0,2750 ha), tačiau juo naudojasi VŠĮ Zarasų jaunimo centras, kuriam savivaldybė pagal panaudos sutartį¹⁵ yra perdavusi pastatą;

4. sutartį¹⁶ suteiktas naudotis žemės sklypas (unikalus Nr. 4400-1827-3182 1,3421 ha), tačiau juo naudojasi VŠĮ Socialinių paslaugų centras (dalimi savivaldybei priklausančio pastato pagal panaudos sutartį¹⁷), VŠĮ Zarasų ligoninė (dalimi savivaldybei priklausančio pastato pagal panaudos sutartį¹⁸) ir pagal materialiojo turto nuomos sutartį¹⁹ VŠĮ „Kretingos maistas“;

5. sutartį²⁰ suteiktas naudotis žemės sklypas (unikalus numeris 4400-2381-6535 0,1835 ha), tačiau žemės sklypu naudojasi Degučių kaimo bendruomenė „Samanis“ (dalimi savivaldybei priklausančio pastato pagal panaudos sutartį²¹) ir VŠĮ Zarasų pirminės sveikatos priežiūros centras (dalimi savivaldybei priklausančio pastato pagal panaudos sutartį²²).

⁶ 1999-11-04 Nr. 43/99-16.

⁷ 2012-12-21 Nr. T-307.

⁸ 2006-12-22 Nr. 21-35-26-622.

⁹ 2005-04-05 Nr. Pn.43-071.

¹⁰ 2005-05-25 Nr. 21-3-26-199.

¹¹ 2006-05-03 Nr. 21-7/26-163/4.

¹² 2012-03-02 Nr. T-53.

¹³ 2012-03-03 Nr. ERP-11.

¹⁴ 2006-11-23 Nr. Pn.43-082/26-579.

¹⁵ 2010-01-29 Nr. 23-8/26-09/94/156.

¹⁶ 2009-03-26 Nr. Pn.43-129/26-09-164.

¹⁷ 2010-09-28 Nr. 23-68/26-10-681/21-14.

¹⁸ 1997-10-01 (be numerio); papildomas susitarimas 2010-11-19 Nr. F-5/71/26-10-798.

¹⁹ 2011-04-11 Nr. 23-56/26-11-199/322.

²⁰ 2012-06-20 Nr. 42SUN-19.

²¹ 2010-10-29 Nr.23-91/26-10-760/2.

²² 2010-10-29 Nr. 23-89/26-10-759/S-110-64.

6. sutartį²³ suteiktas naudotis žemės sklypas (unikalus Nr. 4400-2126-5682 0,0674 ha), tačiau žemės sklypu naudojasi Antalieptės kaimo bendruomenė, kuriai savivaldybė pagal panaudos sutartį²⁴ perdavė pastatą.

Pažymėtina, kad pagal Žemės įstatymo 8 straipsnio 1 dalį²⁵ valstybinė žemė gali būti perduodama viešosioms įstaigoms, veikiančioms pagal Viešųjų įstaigų įstatymą, kai bent vienas iš jų dalininkų yra valstybės ar savivaldybės institucija, kitoms iš valstybės ar savivaldybių biudžetų išlaikomoms įstaigoms, taip pat Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 13 straipsnyje nurodytiems asmenims. Kai panaudos pagrindais perduodamas žemės sklypas yra reikalingas panaudos pagrindais perduotiems statiniams ar įrenginiams eksploatuoti, žemės panaudos sutarties terminas negali būti ilgesnis už statinių ar įrenginių panaudos sutarties terminą. Su privačiais juridiniais asmenimis, kurie yra išsinuomoję savivaldybei nuosavybės teise priklausančius statinius ir naudojami valstybinės žemės sklypais (ant kurių stovi statiniai ir kuriems eksploatuoti yra suformuoti valstybinės žemės sklypai), turėtų būti sudaromos nuomos sutartys pagal Žemės įstatymo 9 straipsnio 6 dalies 1 punktą.²⁶

Atsižvelgiant į tai, kad valstybinės žemės patikėtinis pagal Žemės įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktą yra Nacionalinė žemės tarnyba, informaciją apie savivaldybėje nustatytus dalykus pateiksime tarnybai, kad ji pagal priskirtą kompetenciją priimtų sprendimus dėl valstybinės žemės nuomos ar panaudos sutarčių sudarymo su kitais asmenimis.

4. Audito metu įgyvendintos rekomendacijos

Auditoriams rekomendavus, savivaldybė, suderinusi panaudos pagrindais valdomų valstybinės žemės sklypų sutarčių sąrašą su Nacionalinės žemės tarnybos duomenimis, užbalansinėje sąskaitoje užregistravo 3 sklypus.

Savivaldybė 2013 metais pašalino ataskaitos 1 pastebėjime nurodytą pažeidimą – grąžino į valstybės biudžetą 18 313,90 Lt ne pagal paskirtį panaudotų specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, skirtų socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo administravimui.

3-iojo audito departamento direktorė

Regina Rudokienė

3-iojo audito departamento Vilniaus skyriaus vedėja

Aurelija Brukštutė

3-iojo audito departamento Vilniaus skyriaus

vyriausioji valstybinė auditorė

Gražina Gudynienė

²³ 2011-01-17 Nr. 42SUN-1/26-11-30.

²⁴ 2009-06-22 Nr. 13-124.

²⁵ Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, 1994-04-26 Nr. I-446 (2004-01-27 Nr. X-1983 redakcija).

²⁶ Ten pat..

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Zarasų rajono savivaldybėje
 atlikto valstybinio finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 1 priedas

Zarasų r. savivaldybei skirtos ir panaudotos valstybės biudžeto lėšos, tūkst. Lt

Valstybės institucija/ įstaiga, skirianti lėšas	Specialioji tikslinė dotacija	Kitos valstybės biudžeto lėšos	Patvirtinta	Gauta	Panaudota	Grąžinta nepanaudotą
	1	2	3	4	6	
Valstybės biudžeto lėšos, iš viso:			36 359,8	44 824,3	44 686,69	137,61
	iš jų:					
	-	specialioji tikslinė dotacija	27 198,4	27 242,4	27 171,09	71,31
	-	kitos valstybės biudžeto lėšos	9 161,4	17 581,9	17 515,6	66,3
Švietimo ir mokslo ministerija	Mokinio krepšeliui finansuoti	x	10 726,1	10 732,7	10 725,79	6,91
	- tarp jų – gauta iš kitų ir pervesta kitoms savivaldybėms	x	x	6,6	18,4	x
		moksleivių dainų šventei, sporto aikštynams, ikimokykliniam ugdymui	245,0	245,0	245,0	0
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Socialinėms išmokoms, socialinei paramai ir paslaugoms, vaikų ir jaunimo teisių apsaugai, darbo rinkos politikos priemonėms*	x	10 309,6	10 347,0	10 282,6	64,4
	x	Išmokoms vaikams, šalpos išmokoms, transporto išlaidų kompensacijoms, soc. darbą dirbantiems darbuotojams, vietos savivaldos programoms, kitos lėšos	6 900,8	6 900,8	6 834,9	65,9
Neįgaliųjų reikalų departamentas	x	Socialinės rehabilitacijos paslaugoms neįgaliesiems, būstų pritaikymas neįgaliesiems, kitos lėšos	121,4	121,4	121,4	0
Vidaus reikalų ministerija	Gyventojų registru, deklaravimui, priešgaisrinei ir civilinei saugai	x	1 196,3	1 196,3	1 196,3	0
Žemės ūkio ministerija	Žemės ūkio, valstybės turto valdymo funkcijoms ir melioracijai	x	522,1	522,1	522,1	0
Teisingumo ministerija	Civilinės būklės aktams registruoti ir teisinei pagalbai teikti	x	78,4	78,4	78,4	0

Utenos apskrities archyvas	Archyviniams dokumentams tvarkyti	x	38,5	38,5	38,5	0
Kultūros ministerija	Valstybinės kalbos vartojimo kontrolei	x	27,3	27,3	27,3	0
	x	Kitos lėšos	20,0	20,0	20,0	0
Krašto apsaugos ministerija	Dalyvavimui rengiant ir vykdant mobilizaciją	x	10,5	10,5	10,5	0
Konkurencijos tarnyba	Duomenims suteiktos valstybės pagalbos registru	x	2,0	2,0	2,0	0
Finansų ministerija	Perduotoms iš apskričių įstaigoms išlaikyti	x	3728,6	3728,6	3728,6	0
Sveikatos apsaugos ministerija	x	Visuomenė sveikatos priežiūros funkcijoms	24,4	24,4	24,4	0
PSDF (Valstybinė ligonių kasa)	x	Sveikatos priežiūrai mokyklose ir visuomenės sveikatos rėmimo programai	78,6	78,6	78,6	0
Žemės ūkio ministerija	Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams įgyvendinti	x	59,0	59,0	59,0	0
Kultūros ministerija	„	x	500,0	500,0	500,0	0
Sveikatos apsaugos ministerija	„	x				
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	x	Savivaldybių socialinio būsto fondai plėtoti	93,0	93,0	93,0	0
Susisiekimo ministerija	x	Skaitmeninės televizijos priėmimo įrangai įsigyti	111,0	31,4	31,0	0,4
	x	Kelių priežiūros ir plėtros programai	1 567,2	1 512,1	1 512,1	0
ES struktūrinių fondų lėšos**	x	2012 m. vykdomiems projektams finansuoti (projektų skaičius – 26 vnt.)	x	8 555,2	8 555,2	0

* Socialinei paramai mokiniams socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu²⁷ skirta 1 053,4 tūkst. Lt, o įsakymu²⁸ - 794,3 tūkst. Lt, t.y. socialinė parama mokiniams sumažinta 259,1 tūkst. Lt.

** Savivaldybės pateikti duomenys

²⁷ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011-12-30 įsakymas Nr. A1-567.

²⁸ Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012-12-17 įsakymas Nr. A1-558.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Zarasų rajono savivaldybėje
 atlikto valstybinio finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 2 priedas

Zarasų rajono savivaldybės valdomas valstybės turtas

Eil. Nr.	Valstybės turtas, valdomas patikėjimo teise (likutine verte), tūkst. Lt			Valstybės turtas, valdomas pagal panaudą (valstybinės žemės sklypai), vnt.		
	Pavadinimas	2011-12-31	2012-12-31	2012 m. I pusmetis		2012-12-31
				Savivaldybės pateikta informacija	Nacionalinės žemės tarnybos informacija	Savivaldybės apskaitos duomenys
	Iš viso:	212,7	135,5	72	71	84
1.	Pastatai	25,0	23,8	x	x	x
2.	Statiniai	2,0	1,9	x	x	x
3.	Kitas kilnojamasis ilgalaikis turtas	108,0	31,9	x	x	x
4.	Žemė			x	x	x
5.	Nematerialusis turtas		3,0	x	x	x
6.	Nebaigta statyba			x	x	x
7.	Atsargos	77,7	74,9	x	x	x